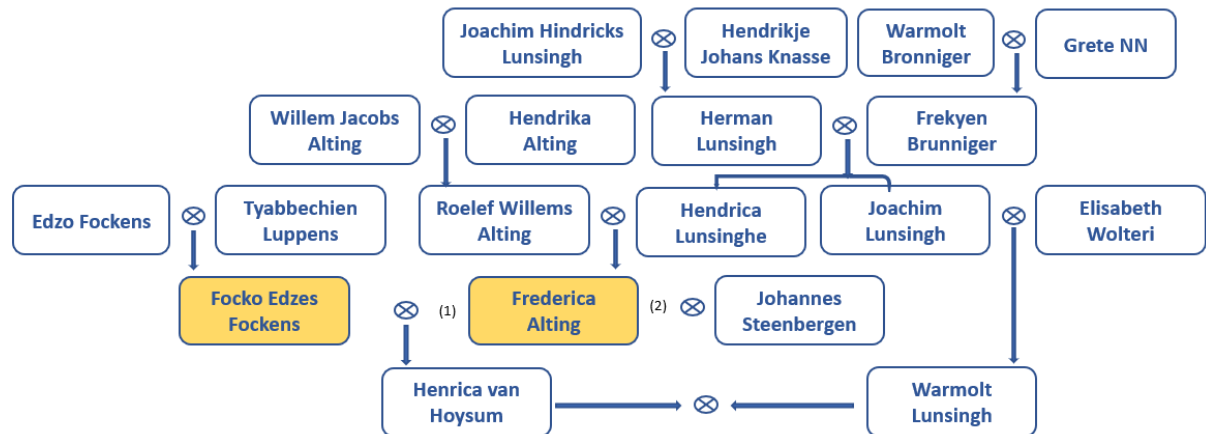

Focko Edzes Fockens, Frederika Alting en het Huis Westervelde

Albert van der Kaap

Mijn belangstelling voor het Huis te Westervelde ontstond toen ik las dat Frederika Alting, de vrouw van Focko Edzes Fockens, op Westervelde was overleden. Focko was de zoon van Edzo Fockens, die op zijn beurt weer de broer was van mijn stamovergrootmoeder Focktyen Fockens. Focktyen was een voorouder van mijn betovergrootmoeder Zwaantje Wigboldus.

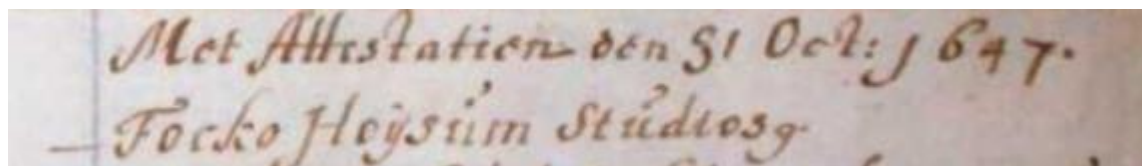

Focko Edzes Fockens en Frederika Alting

Focko Edzes Fockens op Hoysum (Warffum) was een zoon van Edzo Fockens, broer van Focktyen Fockens, een van mijn stamovergrootmoeders. Focko werd geboren op 22 januari 1629 in Warffum (gedoopt als Focko Ulpherts) en overleed op 10 juli 1661. Hij werd begraven in de Martinikerk in Groningen. Hij trouwde op 18 december 1653 in Warffum met Frederika Alting, geboren rond 1628 en overleden op 6 september 1708 op 'Westervelde' in Norg. Zij was een dochter van Roelelf Willems Alting en Hendrikyn Lunsinghe.

Roelelf Alting, de vader van Frederika, was tussen 1645 en 1661 Ette voor het Noordenveld. In het Grondschattingregister van 1654 wordt Roelof Altinge vermeld met een vol erf ongeveer halverwege Heer de Mepsche (Huis te Eelde) en de predikant.

Focko Hoysum studeerde in Franeker, waar hij op 31 oktober 1647 als lidmaat van de hervormde gemeente werd ingeschreven.

Hoewel ik hiervoor geen bewijs heb gevonden, lijkt het voor de hand te liggen dat Frederika op enig moment na de dood van haar tweede man, bij haar dochter, Henrica, en schoonzoon Warmolt Lunsingh, die het Huis te Westervelde erfde, introk.

Warmolt heeft het huis, zowel als de omgeving laten verfraaien. Warmolt was een neef van Henrica's moeder, Frederica Alting. De moeder van Frederica was Hendrica Lunsingh, de broer van Joachim Lunsingh, vader van Warmolt (zie bovenstaand schema).

Frederica hield van deftigheid en praal. Zo liet zij in 1656/1657 door de Groninger goudsmid Jan Mettingh een zilveren schaal vervaardigen, waarin het wapen der Alting's gehalveerd met dat der Lunsinghs gegraveerd was.¹

Focko bezat o.m. een plaats te Rasquert (aangekocht begin 1651 waarvoor hij f 2.900 had geleend) en de helft in enig land (de andere helft bezat Phillipus van Hoysum, zijn broer). Hij was een *'tamelijk loslevend heer die ...er niet tegen opzag schulden te maken'*.² Hij leende vele malen geld, dikwijls zonder medeweten van zijn vrouw, o.m. f 2.200 van zijn broer Luwert, op 11 mei 1659 f 1.800 en later f 2.800 van zijn zwager Eco Swalue en zijn zuster Fockien Fockens, f 700 van zijn zwager Aegidius Cools, en f 2.975 van zijn zuster Eppien Fockens, totaal dus f 13.375.

Focko was van 1655-1661 secretaris van de Rekenkamer van Stad en Lande.

Dat dit echtpaar in goeden doen was moge o.a. blijken uit het feit dat zij in 1656/1657 door de Groninger goudsmid Jan Mettingh een zilveren schaal lieten vervaardigen, waarop hun wapen.

Focko en Frederika hadden in ieder geval twee kinderen:

- Tjabbechien/Tjabbetien (Ulferts) van Hoysum, gedoopt op 4 maart 1655 in Groningen.
- Henrica van Hoysum, geboren op 19 september 1656 in Groningen, gedoopt op 21 september 1656, overleden op 24 juni 1724 op 'Westervelde'. Zij trouwde op 5 augustus 1675 in Groningen met Warmolt Lunsingh, geboren op 16 februari 1651, overleden op 11 of 12 november 1708 in Zwolle, zoon van Joachim Lunsingh en Elisabeth Wolteri. Warmolt was (op 27 februari 1672) luitenant in de compagnie Hoedt. Hij was op 5 november 1672 landdagcomparant in Drenthe, rentmeester van Dickninge en op 3 maart 1696 gedeputeerde van Drenthe.

Frederika trouwde (2) op 23 december 1665 (registratie) in Groningen met de medicus Johannes Steenberg, die eerder (op 1 oktober 1656 in Groningen) getrouwd was met Johanna Boelens, met wie hij een zoon, Jan, en een dochter, Catrina, kreeg.³

Aan zijn zwager Steven Broeils (man van Aaltien Fockens) was hij schuldig o.m. *"de sevende part van vijftijn gl. bij sael. Hoysum voor sijn susters en broders uitgelecht wegens een glas in de kerk van Borchsweer"*. In de inventaris is nog sprake van "moei Coehoorns" (Anna Luppens, zuster

¹ J.H.C. Deelken. Eenige merkwaardige familie-portretten. In Nieuwe Drentsche volksalmanak; historisch jaarboek voor Drenthe, 1922.

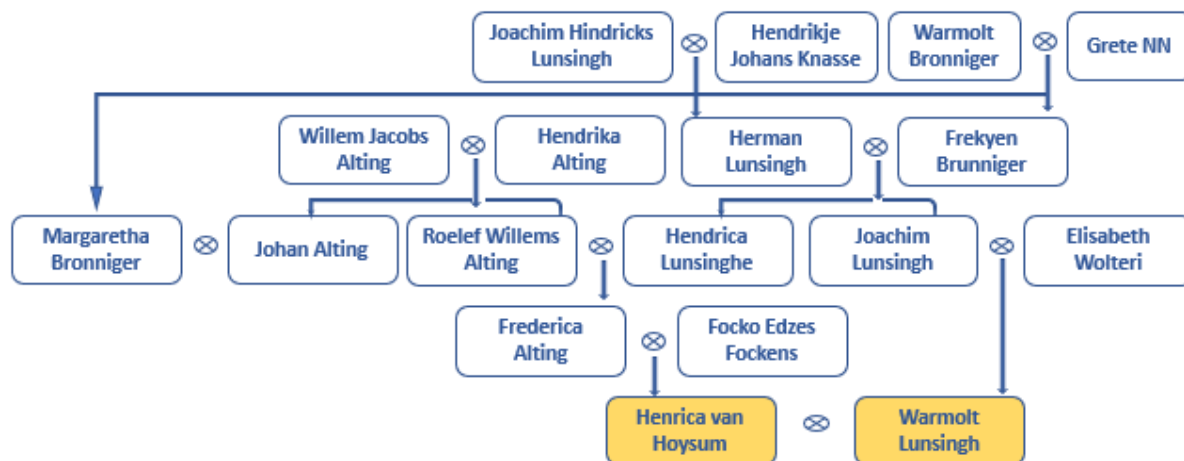
² J.H.C. Deelken. Eenige merkwaardige familie-portretten. In Nieuwe Drentsche volksalmanak; historisch jaarboek voor Drenthe, 1922.

³ Meer informatie over de voorouders van Frederika:

<https://www.arendarends.nl/Eelde%20Genealogie/Eelde/Alting.htm>

van zijn moeder en ook weduwe van de broer van zijn vader). In 1668 vindt de overdracht plaats van Lodewijk Alting aan Johannes en Frederica van een half huis, hof en kamp in Eelde.

Henrica Fockens (van Hoysum) en Warmolt Lunsingh

Henrica Fockens werd ook wel Henrica van Hoysum genoemd, naar de boerderij in Warffum waar zij werd geboren.⁴ Zij trouwde met Warmolt Lunsingh, geboren in 1651, overleden in 1708 in Zwolle. Warmolt was eerst militair (luitenant) en vervolgens rentmeester van Dickninge, gedeputeerde van Drenthe en ette voor het dingspel Noordenveld.

Warmolt Lunsingh en Henrica van Hoysum.

⁴ Zie het artikel over de familie Fockens op deze website.

Tonckensbank

In de kerk van Norg, de Sint-Margaretakerk, staat, tegenover de kansel, tegen de noordwand van het schip, de laat 17e eeuwse, deels overhuifde, Tonckensbank. De overhuiving rust op drie gecanneleerde, Korinthische zuiltjes waarvan de voet met snijwerk is versierd. Henrica van Hoysum en Warmolt Lunsingh hebben in 1724 deze bank laten maken voor de kerk van Norg, en wel door ene Beerent Koors, voor de prijs van 75 caroliegulden. In 1837 en 1852 verkochten de familie Lunsingh en Wieland hun aandeel in deze bank aan Johannes Tonckens, waardoor deze alleen-eigenaar werd van het kerkgestoelte.

Herman Lunsingh

Herman Lunsingh, de vader van Hendrica Lunsingh en grootvader van Warmolt Lunsingh, was gedeputeerde van Drenthe. Hij bewoonde het Huis te Westervelde (Tonckensborg) in Westervelde, een huis dat in 1646 de duurste woning was in het kerspel Norg.

De naam Tonckensborg kreeg het huis in 1755 toen Warmolt Tonckens, kleinzoon van Warmolt (diens dochter Elisabeth was getrouwd met Johannes Tonckens) eigenaar van het huis werd.

Knasse

De overgrootvader van Warmolt Lunsingh was getrouwd met Hendrikje Knasse, telg uit een rijk geslacht rond Norg.

Van ongeveer 1200 tot ongeveer 1350 had de ridderfamilie 'Van Norch' zogenaamde 'Norchse' goederen in leen van de bisschop van Utrecht. Van ongeveer 1350 tot ongeveer

1490 waren deze goederen, twee 'Olde hoven tot Norch, later Oosterhovinge en Westerhovinge genoemd, in bezit van de familie van Steenwijk. Van ca 1490 tot ca 1600 waren deze in het bezit van de familie Knasse.

'31-05-1511, Den lesten dach in Meij Johan van Steenwijk verklaart Johan Knasse de jonge (na de dood van zijn vader Johan Knasse) beleend te hebben met Haynghe-good te Een, met de Oldenhof, Westerhovinge en Oosterhovinge in het kerspel Norg en Veenhuizen in de marke Een, als een leen van het Sticht Utrecht. Als leenmannen waren hierbij aanwezig Boldewijn van Voorst, Geerloch Putzeler en anderen. Bezegeld door Johan van Steenwijk.'

Rond 1550 werden deze bezittingen gesplitst, Westerhovinge ging naar Hendrikje Knasse, getrouwd met Albert Barelds.

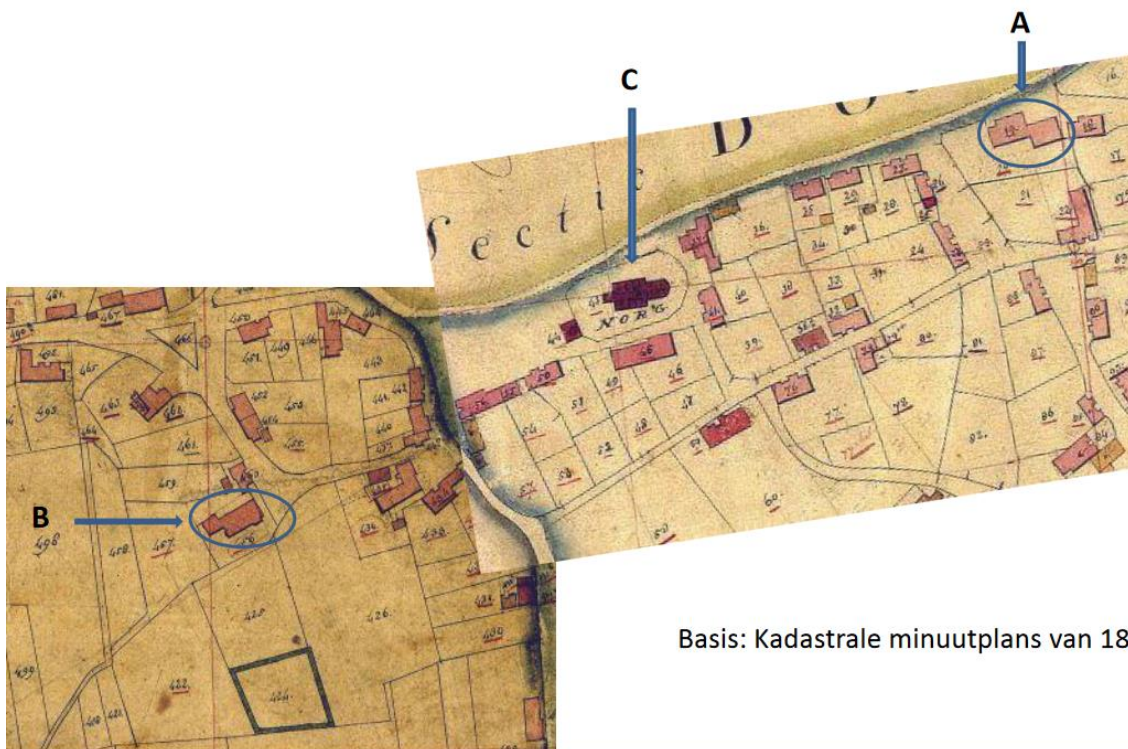
Westerhovinghe, thans Brinkstraat 1, in Norg.

Oosterhovinge ging naar haar nicht die ook Hendrikje heette. Zij was getrouwd met Joachim Lunsche, de overgrootvader van Warmolt Lunsingh.⁵

⁵ <https://kunsterfnorg.nl/wp-content/uploads/2017/10/Brinkstraat-1-Norg.pdf>, Albert Rijks. Zie ook <https://www.mijn-genea.nl/genea/member/waterink/arend-knasse/6312657?ref=sz>

Oosterhovinghe, thans Oosteind 22-28, in Norg.

Basis: Kadastrale minuutplans van 18

In 1675 is er een rochtbrief (procesverbaal van een terechtzitting, met eisen, bewijzen, getuigenverhoren en uitspraken) betreffende een proces tussen Warmolt Lunsingh en Johan de Zijgers omtrent het kappen van bomen in Eelde, staande ten westen van het huis van Frederica Alting.

Op 6 juni 1676 diende voor de Etstoel een zaak die luitenant Warmolt Lunsingh had aangespannen tegen Lujtjen Egbers, organist in de Ommelanden. Lujtjen zou Roelef Altingh, de

opa van Henrica, die inmiddels was overleden, hebben beledigd op 26 april 1675 ten huize van de schulte van Eelde.

In 1679 is er een rechtszaak voor de Etstoel van Drenthe tussen luitenant Warmolt Lunsingh en zijn broer aan de ene kant en luitenant Roelof Wolters mede namens zijn zuster Aaltien Wolters aan de andere kant over de verkoop van een huis van grietman Antoni Wolteri (in Noordwijk bij Marum), waarbij de vader van de gedaagden (Joachim Lunsingh, getrouwd met Elisabeth Wolteri) het recht van naarkoop zou hebben uitgeoefend.⁶

Joachim Lunsche

Joachim Lunsche, getrouwd met Elisabeth Wolteri, sloeg in 1657 een zekere Rien Lamberts te Norg dood. Dit feit werd aanvankelijk als moord beschouwd en Lunsingh moest vluchten. Op 23 februari 1658 werd hij door de Landdag gerehabiliteerd. Hij zou in noodweer hebben gehandeld. In 1662 werd hem weer zitting verleend in de Landdag. Zijn kinderen noemden zich sinds die tijd Lunsingh.

In 1687 doen de markegenoten van Norg, Zuid- en Westervelde wegens zijn verdiensten voor de marke aan hem afstand van *"soodane nieuwe aangegraven hoften met graften en cingels, mitsgaders de plantinge daarop staande, en voorders alle adre gronden, als sijn E. uit de markte van Westervelde, ongeveer der selver behuisinge, heeft doen afgraven en gecultiveert"*

Uit het huwelijk van Warmolt en Henrica:

- Focco Lunsingh tot Westervelde, geboren op 23 augustus 1677, overleden op 24 mei 1754 in Dickninge. Getrouwd op 26 december 1709 in Koekange met Engelina Elisabeth Sichterman, geboren in 1688, overleden in 1712, dochter van Herman Sichterman en Hendrika Tijmans. Zij kregen een dochter die binnen een maand stierf en een zoon Warmolt.⁷
- Elisabeth Lunsingh tot Westervelde, gedoopt op 11 februari 1682 in Zwolle, overleden op 12 maart 1755 in Westervelde, begraven in Norg. Getrouwd op 17 maart 1709 in Norg met Johannes Tonckens, geboren op 16 september 1675, overleden op 25 maart 1741 in Groningen, zoon van Wijncko Tonckens en Anna Blanckenstein (dochter van Jan Geerts Blancksteyn en Aeltje Isebrants). Johan werd op 30 maart 1741 in de Martinikerkerk in Groningen onder het Ommelander gestoelte begraven.

Johan en zijn echtgenote waren verwant met veel Groninger regenten, maar Johan bekleedde nooit een regeringsbetrekking in Groningen. Hij was wel advocaat in Groningen en bezat een huis in de Oosterstraat.

In het Huis te Westervelde hangen vier portretten van respectievelijk Focco, Henrica, Warmolt en Elisabeth, waarschijnlijk in 1701 geschilderd door W. Aerentsen.⁸

⁶ <https://www.arendarends.nl/Peize/Peize%20families/Wolthers.htm>

⁷ Zie ook het artikel over de familie Sichtermans.

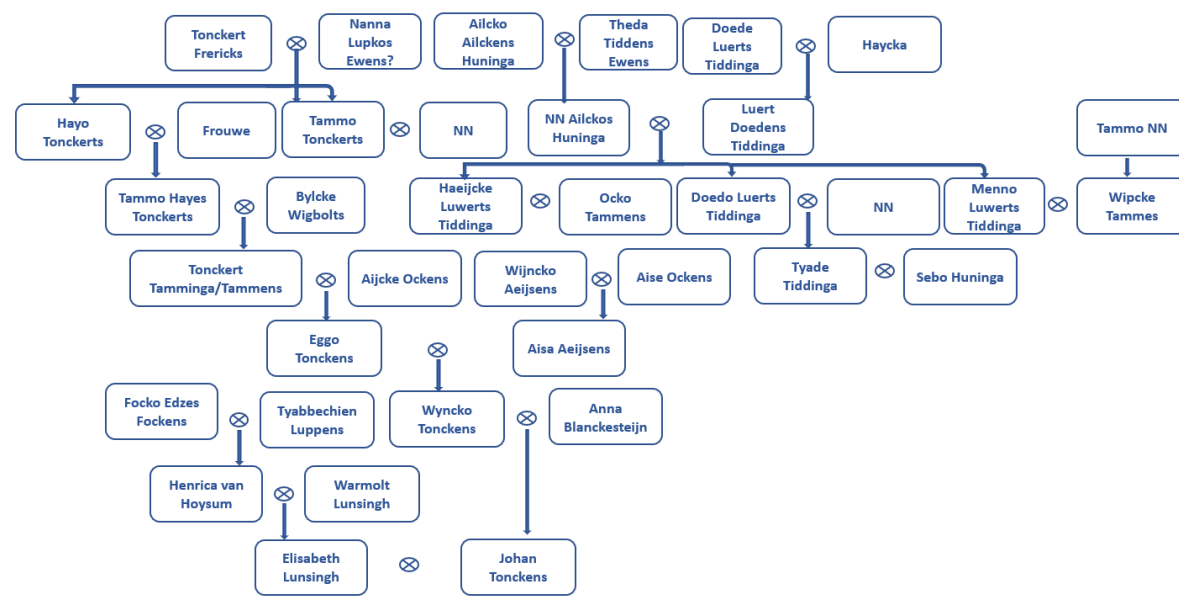
⁸ Lunsingh Tonckens, W. (1941). Het geslacht Tonckens (tot omstreeks 1800).

De weduwe van Warmolt Lunsingh vermaakt in 1709 het huis aan haar zoon Focco Lunsingh, vermoedelijk met de bedoeling het huis voor het geslacht Lunsingh te behouden, aangezien haar dochter Elisabeth in datzelfde jaar zou gaan huwen met mr. Johan Tonckens. Bij een overeenkomst van 10 oktober 1742 verklaren Focco en Elisabeth het testament van hun moeder echter nietig en bij de daarop volgende verdeling van de nalatenschap wordt het huis, bij loting, aan Elisabeth toegedeeld.⁹ Volgens de Canon van Nederland gaat de erfenis in zijn geheel naar de familie Tonckens. De erfenis bestaat o.a. uit 201.770 gulden, 615 gram goud en een grote hoeveelheid zilveren voorwerpen. Ook Huis te Westervelede is onderdeel van de erfenis.¹⁰

Tonckens

Het Drents/Groningse geslacht Tonckens stamt af van ene Tonckert Frericks, die in 1509 kerkvoogd in Beerta was. Tonckert Frericks' zoon Hayo was in de 16e eeuw slotvoogd op Ulsda. Diens achterkleinzoon, de predikant van Westerlee en Heiligerlee Eggo Tonckens, was de eerste in dit geslacht, die in de 17e eeuw de naam Tonckens als achternaam ging gebruiken.

Zijn kleinzoon de Groninger advocaat mr. Johan Tonckens trouwde in 1709 met de dochter van Warmolt Lunsingh, Elisabeth, uit het Drentse Westervelede, rentmeester van het bezit Dickninge, een voormalig klooster bij de Wijk, en tevens lid van Gedeputeerde Staten van Drenthe.

Uit het huwelijk van Elisabeth Lunsingh en Johannes Tonckens:

- Warmolt Tonckens, geboren op 12 juni 1710 in Westervelede, overleden op 19 maart 1782 in Westervelede. Getrouwd met Trijntje Derks Winters. Hun drie zonen,

⁹ <https://bit.ly/3zwxnCr>

¹⁰ <https://www.canonvannederland.nl/nl/drenthe/noordenveld/tonckens/voor-docenten>

Wyncko, Johannes en Joachimus Lunsingh, behoorden in Drenthe tot de vooraanstaande patriotten. Wyncko liet in de Wijk het Huis Voorwijk bouwen en Joachimus Lunsingh erfde de ouderlijke woning in Westervelde. Beide zonen behoorden in 1797 tot de rijkste inwoners van Drenthe.

Uit dit huwelijk:

- Wyncko Tonckens, geboren op 5 februari 1749 op Westervelde, overleden op 23 augustus 1804 in het huis Voorwijk in De Wijk. Hij trouwde op 17 januari 1791 in Nijeveen met Maria Vos.

Hij was een gepromoveerd advocaat, lid van de Etstoel en lid van de Rekenkamer. Hij was eerder, op 4 januari 1788 in De Wijk, getrouwd met Claasje Eleveld.

Uit het huwelijk van Wyncko en Maria:

- Warmolt Lunsingh Tonckens (1791-1868). Hij trouwde (1) op 18 augustus 1813 in Meppel met Alberdina Margaretha Dassen, (2) op 7 januari 1824 in Meppel met Catharina Tonckens en (3) op 3 september 1834 in Meppel met Roelina Alberta Prins.

Uit het huwelijk van Warmolt en Roelina:

- Wyncko Tonckens, geboren op 30 april 1836 in Meppel, overleden op 14 juni 1881 in Gieten. Hij trouwde op 15 december 1875 in Gieten met Margaretha Elidia Taletta Heersprink, geboren op 9 mei 1853 in Gieten, dochter van Johannes Bernardus Folkerus Heersprink (predikant, zie blz. 6 e.v.) en Diddina Haukea Hitjer.
Wyncko was notaris.
- Johannes Tonckens, gedoopt in Norg op 8 november 1749, overleden op 11 maart 1790 in Westervelde, begraven in Norg op 18 maart 1790.
- Joachimus Lunsingh. Hij erft het Huis Te Westervelde (zie het artikel over de familie Tonckens).
- Adelgunda Tonckens, geboren op 5 april 1714 in Groningen, overleden op 3 mei 1717 en bijgezet in de Martinikerk in Groningen, naast haar grootmoeder Anna Blanckesteijn.
- Gerardus Tonckens, geboren 7 juni 1716 in Groningen, op 8 september 1716 overleden en drie dagen later ter aarde besteld op het koor van de kerk in Norg.

Elisabeth Lunsingh tot Westervelde.

Het bengelklokje

Aan de muur van het Huis te Westervelde bevindt zich een zogenaamd bengelklokje, dat de achtereenvolgende eigenaren gebruikten om het personeel te waarschuwen dat het etenstijd was. Dit klokje was afkomstig uit Dickninge bij de Wijk, waar het gekocht was door de toenmalige rentmeester van Dickninge, Warmolt Lunsingh. Zijn kleinzoon had zijn neven, de broers Joachimus Lunsingh, Johannes en Wyncko Tonckens benoemd tot zijn erfgenamen. Omdat het bengelklokje niet tot het huis van het Landschap Drenthe behoorde, maar persoonlijk bezit was, hadden de neven de klok uit Dickninge verwijderd en in 1789 overgebracht naar het Huis te Westervelde. Dit gaf aanleiding tot veel commotie. Er werd een proces gevoerd tegen de broers Tonckens. Er kwam eerst een goorspraak te Diever, daarna een zitting van de schulte te De Wijk en ten slotte een uitspraak van de Etstoel van Drenthe. Uiteindelijk, na het horen van veel getuigen, werden de broers Tonckens in het gelijk gesteld. De klok was in 1715 door Warmolt Lunsingh persoonlijk aangeschaft bij Harbert Moespas, majoor op de Ommerschans, waarvoor een kwitantie kon worden getoond. Oorspronkelijk was deze klok echter, volgens het randschrift, gegoten in 1555 ter nagedachtenis aan vrouwe Beetke van Rasquert, weduwe van Wigbolt van Ewsum, heer van Nienoord. De klok bevindt zich nog steeds in Westervelde.¹¹

¹¹ https://nl.wikipedia.org/wiki/Huis_te_Westervelde

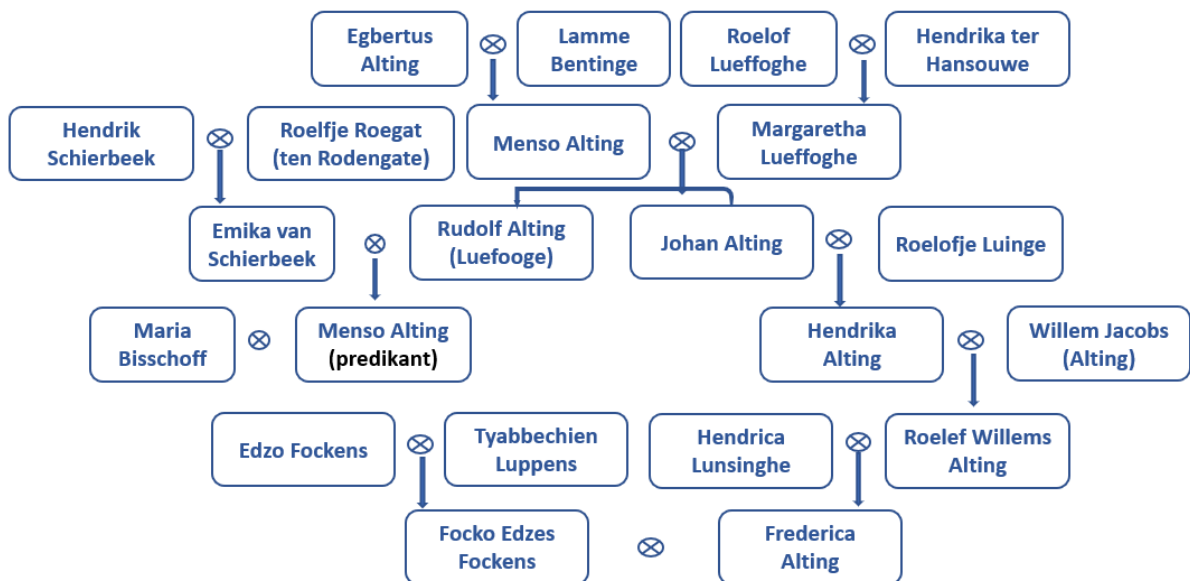

Huis te Westervelde.

Tonckensborg.

Alting

Willem Jacobs Alting

Willem Jacobs Alting, de vader van Roelef, was mogelijk afkomstig uit het Drentse Exloo. Hij werd geboren als Willem Jacobs, dus zonder de toevoeging Alting, die voegde hij toe aan zijn naam na zijn huwelijk met Hinderkien (Hendrika) Alting, geboren op 14 augustus 1551 in Eelde, dochter van de schulte van Eelde Johan Alting.

Zijn schoonvader was in 1582 overleden en als schulte opgevolgd door diens broer Rudolf Alting. Deze was na zijn overlijden opgevolgd door Herman van Pietershagen en vervolgens door Herman Wessel. Toen deze laatste koos voor een militaire loopbaan werd Willem Jacobs, die inmiddels de naam van zijn vrouw Alting had aangenomen, in 1604 benoemd tot schulte van Eelde. Hij werd omstreeks 1616 opgevolgd door zijn zoon Johan als schulte van Eelde.¹² Willem stierf in 1618 in Eelde.

De opa van Hendrika Alting (getrouwd met Willem Jacobs), Menso Alting, was lid van de Staten van Drenthe en van 1518-1526 schulte van Eelde en van 1516-1520 ette voor Oostermoer. Hij zou ook raadsheer van Reinold van Gelder zijn geweest. In 1522 werd hij in gijzeling genomen door hertog Karel van Gelre. Kort na zijn vrijlating is hij op 49-jarige leeftijd overleden (6 mei 1526).

De beroemde dominee Menso Alting, getrouwd met Maria Bisschoff, was een neef van Hendrika.¹³

¹² [https://www.wikiwand.com/nl/Willem_Alting_\(schulte\)](https://www.wikiwand.com/nl/Willem_Alting_(schulte))

¹³ [https://www.arendarends.nl/Eelde%20Genealogie/Eelde/Alting%20\(1\).htm#l1c](https://www.arendarends.nl/Eelde%20Genealogie/Eelde/Alting%20(1).htm#l1c)

Het Witte Huis

Jochem Lunsche, overleden in 1567. Hij trouwde met Hindrikje Knasse, overleden rond 1580.¹⁴ De familie Lunsche had het recht tot de benoeming van een vicaris voor de kerk in Norg. In 1567 maakt Hendrikje daar nog gebruik van als "rechte leenvrouwe ende collatrix". In 1569 kwamen Hindrikje Knasse en de kerspellingen van Norg echter overeen dat recht enigszins te beperken. Zij bepalen dan dat:

- (1) Henrick Knasse en haar erfgenamen zullen eeuwig de "voorstemme" hebben,
- (2) de buren zullen de voorgedragene aannemen, wanneer hij een eerbaar en bekwaam persoon is,
- (3) de buren zullen niemand mogen nomineren, die niet door Henrick Knasse of haar erfgenamen is voorgedragen,
- (4) de buren zullen, wanneer zij een zoon of vriend benoemd wensen te zien, de "voorstemme" van Henrick Knasse vragen, niemand mag zijn stem uitbrengen, voordat men in vergadering op het kerkhof bijeengekomen is, op straffe van verlies van die stem.

Uit dit huwelijk:

- Herman Lunsche, overleden in 1632. Hij trouwde met Frekyen Brunniger. Uit dit huwelijk:
 - Joachim Lunsingh (ca 1612-1674). Hij trouwde met Elisabeth Wolteri (1615-1673).
Uit dit huwelijk:
 - Warmolt Lunsingh. Hij trouwde met Henrica (Fockens) van Hoysum.
 - Herman Lunsingh, overleden rond 1724. Hij trouwde met Lammechien Datema, geboren rond 1650 in Sandebuurt (Roden), dochter van Himme Datema en Annegien Schuiringe. Uit dit huwelijk:
 - Cornelia, ongetrouwd.
 - Margrieta, ongetrouwd
 - Elisabeth, ongetrouwd
 - Frederica, ongetrouwd
 - Henrica, ongetrouwd
 - Annegien (Annetje) trouwde in 1713 (toestemming voor huwelijk op 29 juli) met Gasparus Casparus Wieland, zoon van Johan Adriaan Wieland en Maria Clara Genoels. Zij verhuizen op 24 februari 1717 van Bunde naar Assen en in 1735 naar erf Bettinge in Loon.¹⁵
De vijf vrijgezelle zussen woonden van 1724 tot 1780 in het gedeelte van de boerderij behorend bij het Witte Huis, waar zich nu de Cognackamer en de keuken bevinden. Toen Henrica, als laatste van de ongetrouwde zussen, in 1780 overleed, ging het bezit over op de kinderen van hun enige getrouwde zuster Annegien.

¹⁴

<https://www.archieven.nl/nl/zoeken?mivast=0&mizig=210&miadt=34&miaet=1&micode=0615&minr=818111&miview=inv2&milang=nl>

¹⁵ https://www.genealogieonline.nl/stamboom_klavers/l43196.php

Uit het huwelijk van Annegien en Gasparus:

- Hermannus Lunsingh Wieland.
- Johannes Adrianus Wieland, gedoopt op 16 februari 1721 in Assen, overleden rond 18 februari 1793 in Assen. Hij trouwde met Aaltje Jans. Acht kinderen.
- Maria Clara Wieland, gedoopt op 19 december 1723 in Assen, overleden voor 13 februari 1787. Getrouwd op 21 juni 1772 in Rolde met Jan Jacobs.
- Joachimus Wieland, geboren op 20 oktober 1726 in Assen, overleden voor 1768.
- Lammechien Wieland, geboren rond 1731 in Haren (Duitsland), overleden op 28 juni 1802 in Norg. Zij trouwde op 31 maart 1777 in Diever met Hendrik Borstius.

In het begin van de negentiende eeuw kwam de boerderij in het bezit van de welgestelde notaris en burgemeester Johannes Tonckens. Die bouwde voor het bestaande woonhuis een groot voorhuis.¹⁶

Akte van scheiding en deling van de vaste goederen uit de nalatenschap van Jan Wieland en zijn vrouw Aaltien Jans te Westervelde; 1810¹⁷

Johannes Tonckens.

¹⁶ <https://www.dejufferenlunsingh.nl/geschiedenis.html>

¹⁷

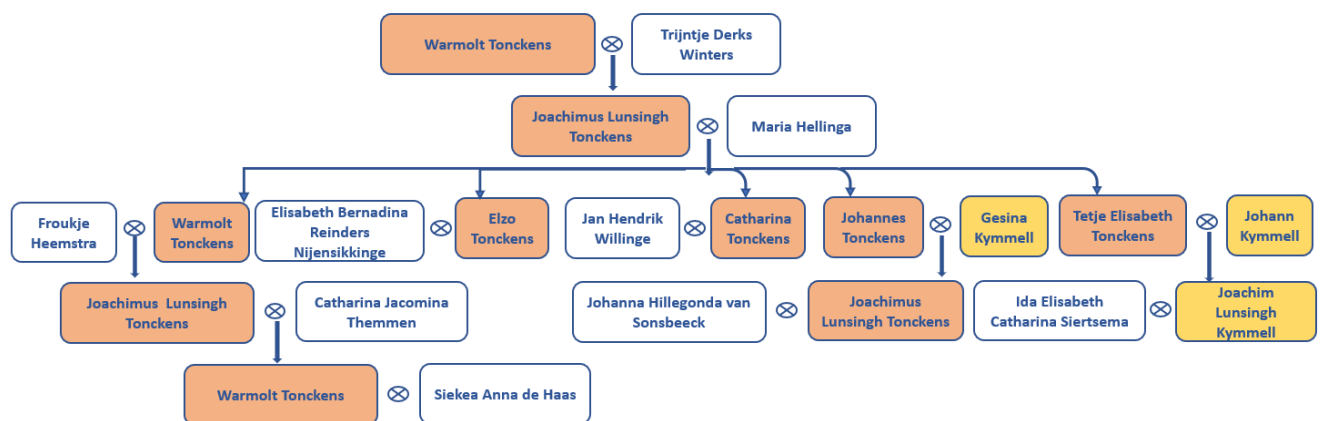
<https://www.archieven.nl/nl/zoeken?mivast=0&mizig=210&miadt=34&miaet=1&micode=0615&minr=818450&miview=inv2&milang=nl>

Johannes Tonckens was een zoon van de Drentse patriot en gedeputeerde Joachimus Lunsingh Tonckens en Maria Hellinga (zie schema hieronder). Hij werd geboren in het Huis te Westervelde.

Johannes huwde op 23 april 1821 met Geziena Kymmell, dochter van de Drentse gedeputeerde Lucas Oldenhuis Kymmell.

Hij studeerde rechten aan de universiteit van Groningen en promoveerde aldaar in 1806 op een dissertatie *De exceptione non numeratae pecuniae*. Tonckens begon zijn loopbaan als advocaat en werd in 1811 benoemd tot notaris en burgemeester van Norg. Zijn broer Warmolt was burgemeester van Eelde. Later zouden ook zijn zoon Johannes, zijn kleinzonen Eltje Jacob en Egbertus Roelinus en zijn achterkleinzoon Johannes benoemd worden tot burgemeester van Norg. In 1822 werd Tonckens gekozen tot lid van Provinciale Staten van Drenthe en in 1831 werd hij gekozen tot gedeputeerde van deze provincie. Tonckens was ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Uit dit huwelijk werden zes kinderen geboren

In het begin van de twintigste eeuw werd de grote schuur en het kubusvormige landhuis in Art Nouveau stijl eraan vast gebouwd. Aan dit landhuis ontleent het Witte Huis haar bijnaam.¹⁸

¹⁸ <https://www.monumenten.nl/monument/469381>